

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Zakar Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek, dr. Tóth Miklós ügyvéd által képviselt alperes ellen, kölcsön megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2008. december 8. napján kelt 29.P.21.285/2008/6. számú ítélete ellen, az alperes részéről 8. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét 230.000 (kettőszázharmincezer) CHF tőke és ennek kamatai tekintetében helybenhagyja, ezt meghaladóan, a perköltségre is kiterjedően hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A felperes fellebbezési eljárási perköltségét 300.000 (háromszázezer) forint + ÁFA összegben, az alperesét 1.200.000 (egymillió-kettőszázezer) forintban állapítja meg.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében 100.000 EUR és kamatai, valamint 230.000 CHF és 83.500 CHF, összesen 310.500 CHF tőke és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest kölcsön jogcímén a Ptk. 523. § (1) bekezdésére, a Ptk. 526. §-ára és a Ptk. 301. § (1) bekezdésére hivatkozással.

Az alperes a keresetet jogalap és összecszerűség vonatkozásában is vitatta. Állítása szerint a felperes által átutalt összegek nem a saját céljait szolgálták, hanem a felperessel közös gazdasági tevékenységükhöz kapcsolódó „kockázati tőkebefektetések” voltak.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 EUR-t, valamint ezen összeg után 2007. augusztus 15. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat mértékével megegyező kamatát, 310.500 CHF-ot, valamint ezen összegből 230.000 CHF után 2006. január 19. napjától a kifizetés napjáig járó évi 6%-os kamatot, 83.500 CHF után 2007. augusztus 15. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett

naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat mértékével megegyező mértékű kamatát és 1.260.000 forint perköltséget. Ílélete indokolásában megállapította, hogy a felek között 100.000 EUR, és 83.500 CHF illetve 230.000 CHF vonatkozásában a Ptk. 523. § (1) bekezdésében szabályozott kölcsönszerződések jöttek létre. A felperes az utóbbi kölcsönszerződés létrejöttét és tartalmát teljes bizonyító erejű magánokirattal igazolta, és a kölcsönösszeg átutalását az alperes részére a bank által kiállított bizonylattal bizonyította. Ezzel szemben az alperes bizonyítási indítványa kizárólag a személyes meghallgatására irányult, azonban a kitűzött tárgyalásokon szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a további két kölcsönszerződés vonatkozásában a felek szerződéses akaratukat írásban nem rögzítették, azonban a kölcsönszerződések tényét az alperes a felpereshez intézett elektronikus levelében elismerte. Rámutatott, hogy az alperes felhívás ellenére nem bizonyította azon állítását, miszerint a felperes által átutalt pénzüsszegek a peres felek között létrejött más jogügyletek alapján kerültek a birtokába. Az elsőfokú bíróság az alperes személyes meghallgatását a Pp. 141. § (6) bekezdésére figyelemmel mellőzte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezéssel élt, melyben annak hatályon kívül helyezését kérte a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdésére figyelemmel. Kérelme indokául előadta, hogy a felperessel 2004. év óta üzleti kapcsolatban állt. Állította, hogy a felperes élet- és üzleti viszonyaiban utóbb jelentős változás állt be, amelynek következtében üzleti terveik nem valósultak meg, ezért a felperes az általa fejlesztésekre szánt és ígért összegeket kivonta a közös tulajdonukat képező W. Kft-ből és azt személyi kölcsön jogcímén CHF-ban az alperes bankszámlájára utalta. Hivatkozása szerint az elsőfokú eljárás idején megrendült egészségi állapota miatt az elsőfokú bíróság előtt megjelenni nem tudott és érdemi védekezése kimunkálására sem volt képes. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a felperes állításait valónak fogadta el, és jelentős körülmények vizsgálatának mellőzésével hozott ítéletet. Kérte, hogy a másodfokú bíróság utasítsa az elsőfokú bíróságot az alperes személyesen meghallgatására.

A felperes érdemi ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Kifogásolta, hogy az alperes az ítélet ellen benyújtott fellebbezése hiányait késedelmesen pótolta, és e mulasztás kimentését szolgáló igazolási kérelemnek az elsőfokú bíróság jogszabályt sértve adott helyt. Hangsúlyozta, hogy az alperes az elsőfokú bíróság előtt személyes megjelenésre kötelező idézése ellenére nem jelent meg, az általa tett tényállításokat nem bizonyította. Utalt a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglaltakra. Az ügy érdemére vonatkozóan megismételte az elsőfokú bíróság előtt tett álláspontját, miszerint az alperes korábban írt elektronikus levelében kölcsönnek tekintette a részére igazoltan átutalt összegeket.

A fellebbezés részben alapos.

A másodfokú bíróság a felperesnek az alperes fellebbezésével kapcsolatos eljárási kifogását Pf.4. számú végzésével elutasította.

Az elsőfokú bíróság a 230.000 CHF kölcsön vonatkozásában a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű és gondos mérlegelésével helyesen állapította meg a releváns tényállást és e körben helyes az érdemi döntése is. Helytállóan hívta fel a jogvita elbírálására irányadó és alkalmazandó jogszabályokat is. A szerződő felek a Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontja szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti írásbeli kölcsönszerződést kötöttek, melyre figyelemmel az alperes köteles a szerződésben foglalt 230.000 CHF kölcsönt kamataival együtt a felperes részére visszafizetni. Az alperes ezen okirat valódiságát nem vonta kétségbe, a kölcsönszerződés érvénytelenségére nem hivatkozott, továbbá a Pp. 164. § (1) bekezdésébe foglalt kötelezettsége ellenére nem bizonyította, hogy az abban foglalt kötelezettségének eleget tett. A kölcsönszerződésben a felek jogvitájuk elbírálására a holland jogot kötötték ki, azonban a felperes ezen jog alkalmazásáról a jelen másodfokú eljárásban lemondott és az alperes sem kifogásolta a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyve és általában a magyar jog rendelkezéseinek alkalmazását. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 213. § (2) bekezdésére figyelemmel a 230.000 CHF kölcsön és kamatai vonatkozásában részítéletet hozott: a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a további kölcsönszerződések tekintetében a tényállást teljes körűen nem tárta fel, a peres feleket a jogügyletek vonatkozásában személyesen nem hallgatta meg. Tény, hogy az alperes a személyes meghallgatásra történő szabályszerű idézése ellenére nem jelent meg, azonban jogi képviselője útján távollétét - orvosi igazolás csatolása nélkül - betegségére hivatkozással kimentette. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság a tárgyalást nem halasztotta el, azon ítéletet hozott, nem adva lehetőséget az alperes védekezésének személyes előterjesztésére. Tévedett az elsőfokú bíróság, mikor az alperesi képviselő bejelentését nem tekintette elegendő alapos oknak a távolmaradás igazolására, és az ügyben a felperes által nem bizonyított követelések tárgyában is marasztaló ítéletet hozott.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a felperes által csatolt számlakivonatból, hogy a 100.000 EUR összeget a felperes törzstőke befizetés címén utalta át a W. Kft. számlájára. Az ítéletben hivatkozott alperesi elektronikus levélben írtakat azonban az elsőfokú bíróság nem helytállóan értelmezte, ugyanis az ebben foglalt alperesi nyilatkozat nem tekinthető egyértelműen a perbeli követelést elismerésének. E levélben az alperes azt hangsúlyozta, hogy a felperes „által biztosított kölcsönök egy része a W. Kft. törzstőkéjét képezi, a másik része pedig a szükséges fejlesztéseket, valamint a működtetési költségeket fedezi”. Az elsőfokú eljárásban feltárt adatokból minden kétséget kizáró módon nem állapítható meg, hogy a peres felek között ezen összeg vonatkozásában a felperesi állításnak megfelelő szóbeli kölcsönszerződés jött létre. A Pp. 164. § (1) bekezdése

értelmében ugyanis a felperesnek kellett volna bizonyítania a kölcsönszerződés létrejöttét és annak tartalmát. Az alperes arra is hivatkozott, hogy a részére átutalt összeg az általa biztosított know-how ellenértékét fedezi, azonban ezen állítását szintén nem igazolta.

Nem helytálló az elsőfokú bíróságnak a 83.500 CHF „kölcsön”

vonatkozásában megállapított tényállása és az ebből levont jogkövetkeztetése sem. A felperes valóban az alperes magánszámlájára utalta át ezt a összeget, azonban a közlemény rovatban nem a keresetlevélben hivatkozott „kölcsön” jogcímet jelölte meg, hanem a pénzösszeg rendeltetéseként „az I. 15%-ának megvétele 2004 közepe” megjegyzést tüntette fel. Az alperes az elektronikus levélben úgy nyilatkozott, hogy a „kölcsönösszegek” fedezetére szándékában áll cégtulajdont biztosítani a felperes részére az I. Kft. üzletrészeiből, azonban ennek feltételeiről külön kívánt megegyezni. Az alperes nem vitatta azt sem, hogy a tulajdonában álló gazdasági társaság üzletrészeire vonatkozó adásvételi szerződés nem jött létre a felperessel. A másodfokú bíróság megítélése szerint ezen összeg tekintetében a kölcsönszerződés létrejötté és tartalma hitelt érdemlő módon nem bizonyított, a pénzösszeg átadásának jogcíme nem tisztázott.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét 100.000 EUR és 83.500 CHF tőke és járuléкаи tekintetében megalapozatlannak találta, ezért azt ebben a részben a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A Fővárosi Ítéltábla iránymutatásul meghagyja az elsőfokú bíróságnak, hogy a peres feleket a jelen perben érvényesített szerződéskötésük indítékára, annak körülményeire és a szerződéseik tartalmára - különös tekintettel a pénzösszeg átadásának jogcímére, összegére, kamatára, valamint a visszafizetés időpontjára - vonatkozóan személyesen meg kell hallgatni. A meghallgatás eredményéhez szükségképpen ismételten tájékoztatni kell a peres feleket a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve őket a bizonyítás sikertelenségének következményeire is figyelmeztetni kell. Az ítélet feloldása folytán a felek nem zárhatók el egyéb, további bizonyítás lehetőségétől. Az általuk előterjesztett bizonyítást - szükség szerint - le kell folytatni. Figyelemmel arra, hogy a felperes a 100.000 EUR-t a W. Kft. számlájára utalta át, így felmerülhet a W. Kft. mint alperes perbe vonása is. Erről a lehetőségről a felperest tájékoztatni kell.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság az idegen pénznemben fizetendő kötelezettség késedelmes teljesítése esetére a Ptk. 301. §-ában írt mértékű késedelmi kamatot állapította meg. A Legfelsőbb Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az idegen pénznemben fennálló kötelezettség késedelmes teljesítése esetén az adott pénznemben meghatározott nemzetközi pénzüpiaci

kamatot kell figyelembe venni, mert a Ptk-ban meghatározott mértékű kamat a magyar jogrendszer egészéből és a Ptk. rendszeréből is következően kizárólag forintban történő marasztalás esetén állapítható meg (EBH. 2000.195.). Az elsőfokú eljárásban - amennyiben az alperes kétségbe vonja a felperes által kért évi 4%, illetve 2% mértékű kamatot, a felperest e körben is fel kell hívnia bizonyítékai előterjesztésére.

Mindezen bizonyítás lefolytatását követően lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy a peres felek jogvitájában a jogszabályoknak megfelelő döntést hozzon.

A Fővárosi Ítéltábla a másodfokú eljárás költségeit a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján csupán megállapította, a költségek viseléséről az elsőfokú bíróság határoz.

A Fővárosi Ítéltábla a jogi képviselők munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a)-b) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg, melyet a (6) bekezdése szerint az általuk ténylegesen kifejtett munkára figyelemmel mérsékelte. Az alperes fellebbezési eljárási perköltsége az ügyvédi munkadíjon felül tartalmazza a lerótt fellebbezési eljárási illeték összegét is.

, 2009. szeptember 10.

. Lizák Tibor sk
a tanács elnöke

. Molnár Ágnes sk.. Merőtey Anikó sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Dankó Zsuzsanna
írnök